

prima instanță: G. Mîțu
instanța de apel: V. Pruteanu, A. Gavrilița, L. Popova
instanța de recurs: I. Sîrcu, I. Bejenaru, I. Druță,
N. Craiu, T. Chișca-Doneva

dosar nr. 3rh-26/17

Î N C H E I E R E

29 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Iurie Bejenaru
Ion Druță
Nicolae Craiu
Tamara Chișca-Doneva

examinând cererea de revizuire depusă de către Moroza Ioana,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Novîțchi Neli
împotriva Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” și Societății cu Răspundere Limitată
„Chișinău-Gaz” cu privire la contestarea actelor administrative și încasarea cheltuielilor
de judecată,

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 14 decembrie 2016, prin care a
fost admis recursul declarat de către Societății pe Acțiuni „Moldovagaz”, casată decizia
Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016 și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani
mun. Chișinău din 03 februarie 2016,

c o n s t a ț ă:

La 04 septembrie 2015, Novîțchi Neli, reprezentată de avocatul Negura Ion, a
depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Moldovagaz” și SRL „Chișinău-
Gaz” cu privire la contestarea actelor administrative și încasarea cheltuielilor de
judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la ședința comisiei SRL „Chișinău-Gaz” cu
privire la examinarea modalităților de încălcare a clauzelor contractuale de către
consumatorul final, care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a
volumului de gaz, natural consumat din 24 iunie 2015, s-a examinat cazul încălcării
clauzelor contractuale constatate la 02 iunie 2015 la adresa sa de domiciliu.

În rezultatul examinării în baza Rapoartelor de expertiză nr. 352 din 04 iunie 2015
și 352 A din 18 iunie 2015 efectuate în cadrul SRL „Cexin” a fost întocmit actul de
depistare a încălcării clauzelor contractuale și procesul-verbal nr. 195 din 24 iunie 2015,
care au fost transmise SA „Moldovagaz” pentru adoptarea unei decizii.

Drept urmare, prin decizia SA „Moldovagaz” nr. 91 din 25 iunie 2015 s-a decis,
în conformitate cu prevederile pct. 151 din Regulament, efectuarea calculului

consumului de gaze natural prin metoda sistemului paușal pe o perioadă de 12 luni, și s-a stabilit plata consumului de gaze natural în sumă de 42 159,92 lei.

Menționează că nefiind de acord cu decizia SA „Moldovagaz” s-a adresat cu cereri prealabile exprimându-și dezacordul cu acțiunile pârâților și solicitând anularea actelor administrative, însă prin răspunsurile nr. 2171 din 03 august 2015 și nr. 137 din 14 august 2015, pârâții formal și superficial au examinat cererile prealabile și le-au respins ca neîntemeiate.

Consideră reclamanta că acțiunile SA „Moldovagaz” sunt ilegale, deoarece la emiterea procesului-verbal nr. 195 din 24 iunie 2015 și a deciziei nr. 91 din 25 iunie 2015, nu a fost dovedită vina consumatorului în modul prevăzut de pct. 121 al Regulamentului nr. 415 aprobat prin Hotărârea ANRE din 25 mai 2011.

Totodată, în actul de constatare a încălcării condițiilor contractuale nu au fost indicate încălcările depistate fapt ce contravine prevederilor pct. 121 al Regulamentului nr. 415.

Or, în actul de control întocmit de către reprezentanții furnizorului la 24 iunie 2015 nu a fost constată încălcarea obligațiilor contractuale de către consumatorul final, contorul fiind demontat neîntemeiat.

Mai indică reclamanta că drept suport probatoriu administrat de către SA „Moldovagaz” în susținerea deciziei sale au constituit Rapoartele de expertiză tehnico-științifice din 04 iunie 2015 și din 18 iunie 2015 efectuate de SRL „Cexin”, însă care nu pot fi puse la baza emiterii unei decizii, întrucât acestea nu corespund principiilor și condițiilor Legii nr. 1086 din 23 iunie 2000 cu privire la expertiza judiciară, tehnico-științifică și medico legală.

În acest sens afirmă reclamanta că expertiza dată nu demonstrează vinovăția consumatorului iar, potrivit prevederilor art. 122 CPC, faptele care conform legii urmează a fi probate prin anumite mijloace de probațiune, nu pot fi dovedite prin alte mijloace probante.

Consideră că furnizorul nu a prezentat probe incontestabile care ar indica că dânsa a comis consum fraudulos de gaze.

Remarcă reclamanta, că organul emitent dispunând ridicarea contorului de la locul de consum și expedierea acestuia spre expertizare, contrar prevederilor pct. 123 al Regulamentului nr. 415, nu a expediat contorul la efectuarea constatării tehnico-științifice la instituția aleasă de către consumatorul final, acțiuni prin care i-a fost încălcat dreptul fundamental la apărare, consfințit de prevederile art. 26 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova.

Indică reclamanta că SA „Moldovagaz” a interpretat și aplicat eronat prevederile art. 151 al Regulamentului nr. 415 din 25 mai 2011, care prevede că în cazul în care se constată încălcarea clauzelor contractuale de către consumatorul final, care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumat, furnizorul este în drept să calculeze consumul de gaze naturale conform sistemului paușal, ținând cont de volumul facturat și achitat de către consumatorul final pentru perioada recalculării. În cazul intervenției vizibile în funcționarea echipamentului de măsurare (defectul sau lipsa sticlei la echipamentul de măsurare, defectarea corpului echipamentului de măsurare, deteriorarea sau intervenția asupra sigiliului autentic, ruperea cordonului sigiliului sau restabilirea lui după ce a fost rupt, lipsa sigiliului), la calcularea consumului de gaze naturale, conform sistemului paușal, se va lua în considerație perioada de timp de la data ultimei citiri a indicațiilor echipamentului de

măsurare (controlului vizual al echipamentului de măsurare), dar nu mai mare de 3 luni, în cazul lipsei accesului la citirea indicațiilor echipamentului de măsurare.

Insistă că prin decizia nr. 91 din 25 iunie 2015, SA „Moldovagaz” a fost încălcat principiul prezumției nevinovăției, care presupune, că persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa v-a fi dovedită în mod legal și incontestabil, dovada probațiunii vinovăției revenind celui care învinuiește, acesta fiind un principiu fundamental garantat inclusiv și prin art. 21 al Constituției RM.

Solicită recunoașterea ilegalității acțiunilor părților privind impunerea spre plată a sumei de 42 159,92 lei, anularea chitanței de plată în numerar din 30 iunie 2015 emisă de SA „Moldovagaz” în sumă totală de 42 159,92 lei, procesului-verbal nr. 195 din 24 iunie 2015 și actului de depistare a încălcării clauzelor contractuale din 24 iunie 2015 a ședinței grupului de lucru al SRL „Chișinău-Gaz” cu privire la examinarea modalităților de încălcare a clauzelor contractuale, de către consumatorul final, care au dus la neînregistrarea, sau înregistrarea incompletă a volumului de gaz natural consumat și deciziei SA „Moldovagaz” nr. 91 din 25 iunie 2015 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea judecătoreiei Rîșcani mun. Chișinău din 03 februarie 2016 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016 a fost admis apelul declarat de Novîțchi Neli, casată integral hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă parțial, fiind anulată chitanța de plată în numerar din 30 iunie 2015 în sumă totală de 42 159,92 lei și decizia nr. 91 din 25 iunie 2015 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale emise de SA „Moldovagaz”, în rest cerințele au fost respinse ca neîntemeiate.

La 10 august 2016, SA „Moldovagaz” a declarat recurs împotriva deciziei instanțe de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 14 decembrie 2016, a fost admis recursul declarat de către SA „Moldovagaz”, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016 și menținută hotărârea Judecătoreiei Rîșcani mun. Chișinău din 03 februarie 2016.

La 03 februarie 2017, Moroza Ioana, a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs solicitând admiterea cererii, casarea integrală a deciziei instanței de recurs din 14 decembrie 2016, a deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 iunie 2016 și a hotărârii Judecătoreiei Rîșcani mun. Chișinău din 03 februarie 2016 cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

Drept temei al cererii de revizuire invocă prevederile art. 449 lit. c) CPC, care admite declararea revizuirii în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

În acest sens, invocă că nu a fost atrasă în proces la judecarea cauzei, nici de către instanțele ierarhic inferioare și nici de instanța superioară, cu toate că este coproprietara imobilului din str. Florica Niță, 21, ap. 1 și în privința sa a fost emisă decizia SA „Moldovagaz” nr. 91 din 25 iunie 2015 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale.

Consideră că decizia sus menționată se referă la ambii coproprietari la locul de consum din str. Florica Niță, 21, ap. 1, Novîțchi Neli și Moroza Ioana, însă prin chitanța

de plată în numerar din 30 iunie 2015, a fost stabilită în calitate de plătitor doar Novîtchi Neli, astfel suma de 42 159,92 lei a fost pusă doar în sarcina ultimei.

La 13 martie 2017, SRL „Chișinău- Gaz” a depus referință la cererea de revizuire, în care a invocat caracterul neîntemeiat al acesteia și a solicitat respingerea cererii de revizuire ca fiind inadmisibil.

La 21 martie 2017, SA „Moldovagaz” a depus referință la cererea de revizuire, prin care a solicitat respingerea cererii de revizuire ca fiind inadmisibil.

Studiind materialele dosarului și verificând argumentele invocate în cererea de revizuire depusă de către Moroza Ioana, Colegiul Civil, Comercial și de contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Potrivit art. 451 alin. (1) CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

La caz, se constată că revizuenta, cu referire la dispozițiile art. 449 lit. c) CPC, a invocat în susținerea cererii de revizuire că instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces, or decizia SA „Moldovagaz” nr. 91 din 25 iunie 2015 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale se referă la ambii coproprietari la locul de consum din str. Florica Niță, 21, ap. 1, Novîtchi Neli și Moroza Ioana, însă prin chitanța de plată în numerar din 30 iunie 2015, a fost stabilit în calitate de plătitor doar Novîtchi Neli, astfel suma de 42 159,92 lei a fost pusă doar în sarcina ultimei.

În conformitate cu art. 449 lit. c) CPC, revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Colegiul reține că în cazul invocării temeiului prevăzut de art. 449 lit. c) CPC, este important ca hotărârea a cărei revizuire se cere să fie emisă în lipsa unei persoane care nu a fost implicată, iar instanța de judecată să constate că persoana care nu a fost implicată în proces este subiect al raportului material litigios. În acest sens revizuentul urmează să prezente probe pertinente și concludente, iar instanța urmează să constate dacă prin hotărârea supusă revizuirii, persoanei implicate în proces, i-au fost încălcate careva drepturi.

Cu referire la prevederile enunțate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție remarcă că cele invocate de către revizuenta în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. c) CPC.

Cu atât mai mult că instanței nu au fost prezentate probe pertinente și concludente ce ar confirma sau ar indica în mod sugestiv asupra faptului că instanța de recurs a emis hotărârea, revizuirea căreia se solicită în speță, cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

În această ordine de idei, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că circumstanțele descrise în cererea de revizuire nu corespund exigențelor art. 449 lit. c) al CPC și nu pot fi admise ca temei de revizuire a deciziei Curții Supreme de Justiție din 14 decembrie 2016.

Respectiv, împrejurările invocate de revizuenta Moroza Ioana nu pot influența soluția adoptată.

Astfel, Colegiul conchide că Moroza Ioana nu a confirmat instanței de judecată existența temeiurilor prevăzute în art. 449 lit. c) CPC - faptul că prin hotărârile judecătorești adoptate în litigiul dedus judecării a fost lezată în careva drepturi.

În consecință, sub aspectul analizat și având în vedere că circumstanțele invocate de revizuenta drept temei de revizuire, nu se încadrează în cele exhaustiv prevăzute la art. 449 CPC, mai mult ca atât în marea sa parte se referă la fondul cauzei, care, la fel, nu se încadrează în temeiurile reglementate de acest articol, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de către Moroza Ioana ca fiind inadmisibilă.

Or, scopul acestei cereri de revizuire este mai curând să obțină o nouă examinare a pricinii decât o procedură de revizuire în sensul art. 449-453 CPC.

În acest context instanța remarcă că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare a hotărârii contestate, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluție definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție evidențiază că procedura de revizuire prevăzută de art. art. 449-453 CPC servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, între altele, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (speța de referință *Brumărescu c. României*, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999).

Aceeași regulă a fost reiterată de Curtea de la Strasbourg în speța *Roșca c. Moldovei*, hotărârea din 22 martie 2005, definitivă din 22 iunie 2006, unde s-a subliniat expres că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de art. 6 paragraf 1 din Convenție, urmează a fi interpretat prin prisma Preambulului Convenției, care enunță preeminența principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale a preeminenței este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Totodată, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat, care constituie principiul executării hotărârilor definitive.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești, acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire

la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare.

În această ordine de idei, având în vedere normele legale naționale și raționamentele Curții Europene a Drepturilor Omului enunțate supra, instanța de revizuire reține că o eventuală admitere a cererii de revizuire depuse de revizuenta Moroza Ioana, în lipsa unor temeiuri legale, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil garantate de art. 6 paragraf 1 din CEDO.

Din considerentele menționate și având în vedere că motivele invocate de către revizuenta sunt în contradicție cu prevederile art. 449 CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de către Moroza Ioana ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Moroza Ioana, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 14 decembrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Novîțchi Neli împotriva Societății pe Acțiuni „Moldovagaz” și Societății cu Răspundere Limitată „Chișinău-Gaz” cu privire la contestarea actelor administrative și încasarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Ion Druță

Nicolae Craiu

Tamara Chișca-Doneva